

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Francisci Montmorencii E Societate Iesv Cantica Et Idyllia
Sacra**

**Montmorency, François de
Antverpiae, 1638**

Exurgat Deus. Psal. 67.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-69423](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-69423)

PSALMVS LXVII.

TITVLVS,

In finem, Psalmus Cantici ipsi David.

*a Solemnis
formula
sacrorum.*

*b Epulentur, idem
quod sacrificent. Sic
Virg. Cui
Maurusia
pietis Gens
epulata*

*toris Lenæum libat
honorem.*

*c Per Occasum hic
intelligitur
desertū. Sic*

*Isa. cap. 21.
In saltu ad
vesperam
dormietis,
id est, in deserto Cedar.*

EXurgat Deus, & dissipentur inimici eius: & fugiant qui oderunt eum, à facie eius.

Sicut deficit fumus, deficient: sicut fluit cera à facie ignis, sic pereant peccatores à facie Dei.

Et iusti *b* epulentur, & exultent in conspectu Dei: & delectentur in lætitia.

Cantate Domino, psalmum dicite nomini eius: iter facite ei qui ascendit super *c* Occasum: Dominus nomen illi.

Exul-

ARGUMENTVM.

PSALMVM hunc sexagesimum septimum cecinit Rex DAVID in conspectu Arcæ fœderis, cùm illam ex ædibus Obededom in arcem Sionis solemni & planè triumphali pompâ traduceret; præeuntibus, chorosque ducentibus Hebræis virginibus. Tener est carminis character, genialibus pomparum choris attemperatus.

EN adest DEVS. *impios*
Hinc procul procul arceo.
Inuisum Superis genus,
Hinc abite profani.

Fumus ut fugit: obuijs
Cera cedit, ut ignibus:
Sic, intrante Deo, procul
Hinc abite profani.

Vos fauete pij sacris,
Et cæsis hilari die
Victimis, epulamini
Hanc Sionis ad aram.

Puella, & pueri integri
Leta dicite carmina:
Nablijs genialibus
Simul inngite voces.

Sternatur

a Turbabitur à facie eius.

Desunt hac in Hebraeo textu; addiderunt Septuag. Interp.

b Deus in loco sancto suo. *Desunt hac etiam in Hebraeo textu.*

c *Sub his metaphoris carceris & sepulchri adumbratur dura seruitus Hebraorum in Ægypto.*

Est enim in usu apud Hebraeos geminare metaphoras, ut eadem res significetur.

Exultate in conspectu eius, a turbabitur à facie eius, patris orphanorum, & iudicis viduarum.

b Deus in loco sancto suo: Deus qui inhabitare facit vnius moris in domo:

c Qui educit vinctos in fortitudine, similiter eos qui exasperant, qui habitant in sepulchris.

Deus cùm egredereris in conspectu populi tui, cùm pertransires in deserto;

Terra mota est, etenim cæli distillaerunt à facie Dei Sinai, à facie Dei Israël.

Plu-

*Sternatur via frondibus
Mixto flore croci, Deus
Puro scandit ab Hespero
Dum Sionis ad arces.*

*Quo te nomine nuncupem?
Sen dici Dominus voles
Deum Maxime; quis tibi
Compararier ausit?*

*Andis siue libentiùs
Arbiter Vidua mala
Quam vexant fora; quis tibi
Compararier ausit?*

*Sine connubijs præes,
Orbos seu pueros regis
Parens Optime; quis tibi
Compararier ausit?*

*Sine ergastula te iuuat,
Sine claustra refringere
Dextrâ vindice, quis tibi
Compararier ausit?*

*Scimus ut Mareotica
Anos compede solueris;
Scimus ut per inhospitam
Triumpharis Idæmen:*

*Dum Sina tremaret ingum,
Et sub mole fatisceret
Insessus Paranus tibi;
Dum nutaret Orebus:*

Ipsè

a Dabit
verbum. i.

argumen-
tum carmi-
nis, euan-
gelizanti-
bus. i. can-
tatricibus:

est enim fe-
minea ter-
minationis
in Hebraeo

textu. Erat
proprium
puellarum

cātare Epi-
nicia & E-
pithalamia

b Vox hac
dilecti, ho-
monyma est
apud He-
braeos, signi-
ficās etiam

Sponsum. ut
sit sensus;
Rex virtu-
tum, qui so-
let videri

terribilis,
venit iam
blandus, ut
Sponsus ad
Sponsam,
diuidere ei
munera, ad
speciem &
ornatū eius.

Pluuiam voluntariam segregabis Deus he-
reditati tuæ: & infirmata est, tu verò per-
fecisti eam.

Animalia tua habitabunt in ea: parasti
in dulcedine tua pauperi, Deus.

Dominus a dabit verbum euangelizanti-
bus, virtute multa.

Rex virtutum b dilecti dilecti: & speciei
domus diuidere spolia.

Ipse dum plueret polus
 Imbrem nectaris; & tuo
 Rores sponte peculio
 Dispensaret amicos.

Cura tanta fuit gregis,
 Amor tantus, ut inuia
 Inter resqua vago dares
 Vigil pabula Pastor.

Non minore nepotibus
 Nunc viam studio præs;
 Et Paratono nihil
 Debet iste Triumphus.

Doctæ psallere Virgines,
 Spiritum quibus & modos
 Carminis Deus annuit,
 Clarâ dicite voce:

Iò vinat! iò, iò
 Triumphet Deus! aspice
 Curru vectus ut aureo,
 Regaliq̄ue paratu,

Sionis subeat sacrum
 Dilectæ sibi verticem;
 Pompâ Sponsus adit pari
 Nouæ limina nuptæ.

Ut mentes rapit omnium
 Grandi munificentia!
 Quid moras trahis? obuiam
 Prodi Virgo Sionis.

Armillis,

^a Inter me-
 dios clericos
 dormire,
 est rusticā
 vitam age-
 re. Sic Iu-
 dic. 3. Ru-
 ben dicitur
 habitare
 inter termi-
 nos, & au-
 dire sibilos
 gregum. Et
 Gen. 49. Se-
 ptuag. In-
 terp. loquē-
 tes de Issa-
 char viro
 agricolā di-
 cunt: Issa-
 char dor-
 miens inter
 medios cle-
 ros. ubi
 vulgata
 versio ha-
 bet: Issa-
 char accu-
 bans inter
 terminos
 suos.

Si dormiatis inter ^a medios clericos, pennæ
 columbæ deargentatæ, & posteriora dorsif
 eius in pallore auri.

Dum discernit cælestis Reges super eam,
 niue dealbabuntur in ^b Selmon: mons Dei,
 mons pinguis.

Mons coagulatus, mons pinguis: ut quid
 suspicamini montes coagulatos?

^b Hic vox, Selmon, non est proprium nomen alicuius
 montis, sed significat montem obscurum in genere. Et ita
 vertit Theodotion. ut sensus sit: Mons Ierusalē, qui prius
 erat obscurus & nullius nominis, fiet clarus adificatio ibi
 Templo. Nam sub nomine Selmonis debet intelligi mons
 Ierusalem. Neque nouum est in sacris Litteris, ut nomina
 communia formam habeant priorum. Sic Septuag.
 Interp. montem Pharan, vertunt umbrosū.

Mons,

*Armillis, & inauribus,
Et donaberis annulo.*

*Quid moras trahis? obuiam
Prodi Virgo Sionis.*

*Quae vitam prius egeras
Ruri sordidulam; modò
Arrhis connubialibus
Exornata nitebis;*

*Qualis alba columbula
Solis ad radios mouens
Cervicem tremulam, vagà
Auri luce refulget.*

*Quos Reges tibi calitum
Indulgentia destinat?
O dies nine, secula
Auro digna notari!*

*At quem te memorem, quibus
Selmo concelebrem modis?
Mons lectissime, mons Deo
Sacer Bellipotent!*

*Mons candore coagulum,
Lactis equiparans: soli
Uberrate nec alteri.
Amans cedere cliuo.*

*Non est, Selmo, periculum
Ne quis se tibi montium
Præferat. Libani quidem
Collis audit amœnus;*

M

Sed

Mons, in quo beneplacitum est Deo habitare in eo: etenim Dominus habitabit in finem.

*a Sic Virg.
de templo
Iunonis:
Hic illius
arma, Hic
currus fuit.*

a Currus Dei decem millibus multiplex, millia lætantium: Dominus in eis in Sina in sancto.

b Luculentum testimonium de Christi Ascensione: ut observat ipse Paulus Apostolus.

b Ascendisti in altum, cepisti captiuitatem: accepisti dona in hominibus: Etenim non credentes, inhabitare Dominum Deum.

Benedictus Dominus Deus die quotidie: prosperum iter faciet nobis Deus salutarium nostrorum.

Deus

*Sed deformis erit tibi
Collatus Libanus, neque
Posthac ambitiosius
Cælo cornua tollet.*

*Mons ocellule montium!
Dei delicia! locum
Hic templo Deus eliget:
Hic oracula fundet:*

*Perennes alet hic focos:
Currus hic erit illius
Quem circum Aligera volant,
Sesquimille phalanges.*

*Vlla non alibi Deo
Gratior mora; non ingum
Sine, non ita lucidi
Placet Regia cæli.*

*Quò serus recipi volet
Postquam vicerit inferos,
Captivumque reduxerit
Stygis carcere vulgus;*

*Humaneque propagini
Largâ contulerit manu
Que vix inueniant fidem
Immortalia dona.*

*O felix ades! ô bonâ
Deus nos ope sospita!
Te via sequimur Ducem,
Auctoremque salutis.*

Deus noster, Deus saluos faciendi: &
Domini Domini exitus mortis.

Verumtamen Deus confringet capita ini-
micorum suorum: * verticem capilli per-
ambulantium in delictis suis.

* Verticem
capilli. i.
verticem
capitis se-
mirasi, re-
licto vno
aut altero
capillo pro
notâ igno-
minia.

Dixit Dominus: Ex Bafan conuertam,
conuertam in profundum maris:

Vt intingatur pes tuus in sanguine: lingua
canum tuorum ex inimicis, ab ipso.

Viderunt ingressus tuos Deus, ingressus
Dei mei; Regis mei qui est in sancto.

Praue-

*Tu nepotibus Ifaci
Imperator es vnicus:
Tu das vsque recentibus
Inclarescere palmis:*

*Tu Dux insuperabilis,
Tu dira domitor necis:
Iò dicat ouans, Iò
Iò, turba, Triumphè!*

*Hostis ante tuas, caput
Semirasus, eat rotas;
Nodo non resolubili
Manum vinctus utramque:*

*Illum de Basani ingo
Dabis præcipitem in mare.
Iò dicat ouans, Iò
Iò, turba, Triumphè!*

*Tantâ cede rebellium
Hæc Victoria constitit;
Vt crurum tenuis hostico
Perfundare cruore.*

*Barbarum properent canes
Rostris lambere sanguinem.
Iò dicat ouans, Iò
Iò, turba, Triumphè.*

*Pompa fit propior. tuum
Ferculum videor videre.
O Rex! ô Deus hanc veni
Aduocatus in adem!*

a *Intelligitur hic princeps cantorum, siue praeceptor.* Præuenerunt a principes coniuncti psal-
b *Vox ecclesijs pro cœtibus accipitur, qui conuocantur tubis. sic* lentibus, in medio iuencularum tympani-
Psal 80. striarum.

b *Vox ecclesijs pro cœtibus accipitur, qui conuocantur tubis. sic*

In *b* ecclesijs benedicite Deo Domino, de fontibus Israël.

Buccinate in Neome-

Ibi *c* Benjamin adolescentulus, in mentis excessu.

c *Alluditur hic ad illud Deuter. 33.*

Benjamin
 amantissimus Domini habitabit
 confidenter in eo: quasi in thalamo
 tota die morabitur,
 & inter humeros illius
 requiescet.

Principes Iuda, duces eorum: principes Zabulon, principes Nephthali.

Templum enim Domini fuit edificatū in sorte tribus Benjamin:

Manda Deus virtuti tuæ: confirma hoc Deus, quod operatus es in nobis.

A templo

*Præcentor faciat modos,
Psallens quos referat chorus.
O Rex! ô Deus hanc veni
Aduocatus in ædem!*

*Hinc & inde puellula
Palmis tympana temperent;
Et dicant: Deus hanc veni
Aduocatus in ædem!*

*Omnes admoniti tubis
Adsint, quotquot ab inclyto
Israële trahunt genus;
Loquantur bona verba.*

*In primis mihi Benjamin
Flosculus iuuenum canat,
Impotentius entheo
Mentem percitus æstro.*

*Addat se comitem volo
Iuda, & Nephthalidum manus:
Nec desint Zabulonio
Duces sanguine creti.*

*Si placent Solyma, Pater,
Si David, tuus est amor,
Quem Bethles ab ouilibus
Hæc ad sceptrâ vocasti:*

*Hunc, ut es solitus, iuua;
Huic vires superadijce:
Non enim sine te. potest
Hostem fundere victor;*

a A templo tuo, id est, propter, Hebraismus.

a A templo tuo in Ierusalem, tibi offerent Reges munera.

b *Chaldaus paraphra-
stes hic de
dys Ægypti
agi putat,
& sic vertit:* Eij-
ce hastatorum
feras, animalia,
vitulum, &
taurum, &
Apim, cum
vitulis populorum,
quæ sunt
idola.

b Increpa feras arundinis, congregatio taurorum in vaccis populorum; vt excludant eos qui probati sunt argento.

Dissipa gentes quæ bella volunt: venient legati ex Ægypto: Æthiopia præueniet manus eius Deo.

Regna

*Te fauente tamen potest.
 Quòd si faueris ; offeret
 De captis spolia hostibus,
 Non inutile munus:*

*Vt suo tibi tempore
 Structa latipatientibus
 Aedes in Moria iugis
 Leui marmore surgat.*

*Quid suos mihi iactitat
 Fabulosa Pharus deos
 Natos inter arundines?
 Vt lubet, crocodilon*

*Aut Apim profugam bouem
 Sibi numina consecret:
 Si videtur, ahenea
 His ponat simulacra,*

*Vel argentea ; nil moror.
 Sit superba suis sinam
 Diuis ; ne tamen hos Deo
 Israëlis adæquet.*

*Hæc ludibria numinum,
 Quæ certare parant tibi
 Deus Maxime, dissipa
 Sicci pulueris instar.*

*Tunc Phari niger accola
 Accidet genibus tuis,
 Quem supplex volet Æthiops
 Antenertere cultu.*

Regna terræ , cantate Deo : psallite Domino:

Psallite Deo , qui ascendit super cælum cæli , ad Orientem.

Ecce dabit voci suæ vocem virtutis , dabo gloriam Deo super Israël ; magnificentia eius , & virtus eius in nubibus.

Mirabilis Deus in sanctis suis, Deus Israël ipse dabit virtutem & fortitudinem plebi suæ: benedictus Deus.

*Terrarum reliquis erit
Par sententia Regibus
Cernicem tibi subdere,
Tibi dicere laudes;*

*Qui curru quatis aetherem,
Qui cali super ardua
Elenas solium, diem
Quâ Sol parte reducit,*

*Si robusta tonitrua
Vocis audierit tuae,
Gens superstitiosior
Intimos tremet artus.*

*Nos gaudebimus interim
Qui tuâ sumus in fide,
Et festas Epinicium
Concinemus ad aras.*

